

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 18

וישלח יהושע מן השיטים שנים אנשים מרגלים חרש...

“And Yehoshua sent out from Shittim
two men as spies, secretly” (Joshua 2:1)

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/18/

1 וישלח יהושע מן השיטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו וראו את הארץ ואת יריחו וגו'.

“And Yehoshua sent out from Shittim two men as spies, secretly (cheresh), saying: Go and see the land and Yericho,” etc.

והנה בודאי לא עשה יהושע מדעתו רק שהשיטת [שהשם יתברך] ציוהו ע"כ. ובמרגלים ששלח משה כתיב שלח לך ואמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] לדעתך אני איני מצוה לך.

Now, Yehoshua certainly did not do this on his own initiative; rather, G-d, may He be blessed, commanded him to do so. Yet regarding the spies whom Moshe sent, it is written, “Send for yourself,” and our Sages, of blessed memory, said: “At your discretion; I do not command you.”

להבין ענין זה שבכל א"י [ארץ ישראל] לא ציוה השיטת [השם יתברך] לשלוח מרגלים רק ביריחו שהיתה מנעולה של א"י [ארץ ישראל] כמ"ש ויריחו סוגרת וכו'.

[We need] to understand this matter: that in the whole Land of Israel G-d, may He be blessed, did not command that spies be sent, except to Yericho, which was the lock of the Land of Israel, as it is written, “And Yericho was shut up,” etc.

2 ובה היו דרין מכל האומות כמ"ש החתי האמורי וגו' כל בעלי יריחו כו'. שנתכללו בה שהיתה כללות א"י [ארץ ישראל].

And in it dwelt [people] of all the nations, as it is written, “The Hittite, the Amorite,” etc., all “the citizens of Yericho,” etc.; for they were included in it, since it was the general and collective expression (klalus) of the Land of Israel.

ולהבין ענין זה איך ענין זה הוא נמצא בכל ישראל שכבחי יריחו שלו הוא צריך מרגלים ובבחי שאר א"י [ארץ ישראל] שלו אין צריך מרגלים. הנה כתיב ואברהם זקן בא בימים כו'.

And [we need] to understand how this matter is found in every Jew: that in the level of his Yericho he needs spies, while in the level of the rest of his Land of Israel he does not need spies. Now, it is written, “And Avraham was old, come into days (ba bayamim),” etc.

3 ופי' בזהר שנתלבש בימים שהימים הם בחי' לבושין הניתן להנשמה וכל א' ניתן לו שני חייו כפי מה שצריך ללבושין.

And the Zohar explains that he clothed himself in the days; for the days are the aspect of garments given to the soul, and each person is given the years of his life according to what he needs for garments.

כמ"ש ימים יוצרו והיינו ע"י תורה ומצות שאדם עוסק בימיו וכל יום שביטל תורה ומצות חסר מהנשמה הלבוש כפי ערך ביטולו.

As it is written, "Days were formed": that is, through the Torah and mitzvos with which a person occupies himself in his days. And for every day in which he neglected Torah and mitzvos, the garment is missing from the soul, in proportion to his neglect.

ולהבין ענין הלבושין ולמה צריכה הנשמה ללבושין שלא תהיה ערומה וגם למה נכתב ענין זה בתורה להודיענו זאת:

And [we need] to understand the matter of the garments: why does the soul need garments, so that it not be naked? And also, why was this matter written in the Torah, to let us know this?

4 והענין הוא דהנה אנחנו אומרים בכל יום נקדישך. ולכאורה הוא נפלא לומר כן על השי"ת [השם יתברך] שהוא קדוש ומקודש בעצמו ואיך אנו אומרים שאנחנו מקדישים אותו.

The explanation is this. We say every day, "We will sanctify You (nakdishcha)." At first glance it is astonishing to say this about G-d, may He be blessed, who is holy and sanctified in Himself: how do we say that we sanctify Him?

וגם למה אומרים ג"פ [גי פעמים] קדוש במספר זה דוקא.

Also: why do we say "Holy" three times, precisely this number?

אך הנה התורה ניתנה לנו בשלשה דברים שהם מחשבה דבור ומעשה שכמה מצות תלויים בדיבור לבד וכמה מצות תלויים במחשבה לבדה וכמה מצות תלויים במעשה לבד.

However, the Torah was given to us in three things, which are thought, speech and action: for several mitzvos depend on speech alone, several mitzvos depend on thought alone, and several mitzvos depend on action alone.

5 ולכאורה יטעה האדם לומר שאין בחיי גילוי אלקות המתגלה בבחי' מעשה שוה לבחינת גילוי אלקות המתגלה בבחי' דבור ומחשבה שבחי' מעשה הוא מתעבה ומתגשם יותר גם בבחי' דומם כמו כסף ונחושת ממעשה הצדקה.

At first glance a person might err and say that the level of the revelation of G-dliness that is revealed in the level of action is not equal to the level of the revelation of G-dliness that is revealed in the level of speech and thought; for the level of action is coarser and more corporeal, even in the level of the inanimate, such as the silver and copper of the act of charity.

אך באמת אינו כן כי הכל שוה אצלו ית' כי כולא קמיה כלא חשיב ואין הפרש אצלו בין עליונים לתחתונים כיון שהכל כאין נגדו כי הוא ית' א"ס ואין ערוך אליו ית'.

But in truth it is not so, for all is equal before Him, may He be blessed; for "all before Him is considered as nothing," and there is no difference for Him between the upper beings and the lower beings, since all is as nothing before Him; for He, may He be blessed, is the Infinite One (Ein Sof), and nothing can compare to Him, may He be blessed.

6 וזהו מה שאומרים והקדוש בשמים ובארץ [ועמ"ש מזה בפ' ראה ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו ואותו תיראו כו'] כלומר שבחינת שמים ובחי' ארץ שוה אצלו כי הוא קדוש ומובדל מהם

And this is what we say, "And holy in heaven and on earth" [and see what is written about this in Parshas Re'eh, on the verse "After Havayah your G-d shall you walk, and Him shall you fear," etc.]: that is to say, the level of heaven and the level of earth are equal before Him, for He is holy and separate from them.

אף שהוא מחיה את כולם ומהווה את כולם החיות הוא בבחי' רצוא ושוב כו'.

Although He gives life to them all and brings them all into being, the life-force (chayus) is in the aspect of "running and returning," etc.

7 והנה המשכת החיות מקדושתו ית' נעשה ע"י ישראל כמ"ש ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. פי' שאפילו בארץ מתחת ממשיכים בחי' אחד.

Now, the drawing down of the life-force from His holiness, may He be blessed, is accomplished through Israel, as it is written, "And who is like Your people Israel, one nation on earth." The meaning: even on the earth below they draw down the level of One.

ולכן אומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש להמשיך קדושתו בג' בחי' אלו מחשבה דבור ומעשה שהן ג' בחי' הנשמה נר"נ [נפש רוח נשמה] (ועמ"ש מזה לעיל ע"פ ועתה יגדל נא) שבכולם נמשך בחי' קדוש

Therefore we say "Holy" three times: to draw His holiness into these three levels, thought, speech and action, which are the three levels of the soul, nefesh, ruach and neshamah (and see what is written about this above, on the verse "And now, please, let [the power of Ado-nai] be great"), so that into all of them the level of "Holy" is drawn;

דהיינו ע"י עסק התורה ומצות בג' בחי' שהם בחי' לכושין להנשמה שתוכל ליהנות מזיו השכינה דהיינו להכלל באחד,

that is, through occupation with Torah and mitzvos in the three levels, which are the aspect of garments for the soul, so that it can enjoy the radiance of the Shechinah (Divine Presence), that is, to be included in the One;

משא"כ כשהיא ערומה בלא לבוש אינה יכולה להתכלל באחד מאחר שהיא בחי' נברא וכל נברא הווה ונפסד ורחוק מאד מבחי' אחד

whereas when it is naked, without a garment, it cannot be included in the One, since it is the level of a created being, and every created being comes into being and passes away, and is very far from the level of One.

ולכן צריך ללבושין היינו מחשבות תורה ומצות שהן בחי' לכושין שמלבישין הנשמה ומקיפין אותה מראשה ועד רגלה והם נמשכים מבחי' אחד שע"י יוכלו נשמות להכלל באחד

Therefore it needs garments, namely the thoughts of Torah and mitzvos, which are the aspect of garments that clothe the soul and surround it from its head to its foot; and they are drawn from the level of One, so that through this souls can be included in the One.

וזהו והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' (בש"א [בשער א'] סי' כ"ה כ"ט), דהיינו כמו שאדם צורר כספו בחרט כך תהיה נפשו צרורה בצרור החיים

And this is "And the soul of my lord shall be bound up in the bundle of life with Havayah" (in I Samuel, chapter 25, [verse] 29): that is, just as a person ties up his money in a pouch, so shall his soul be bound up in the bundle of life;

דהיינו שיקיפנו וילבישנו לבוש וצרור החיים להכלל באחד את ה'

that is, that the garment and the bundle of life will surround him and clothe him, to be included in the One, "with Havayah."

[ועיין מענין צרורה בצרור כו' בגמרא פ"ב [פרק ב'] דחגיגה (ד"ב סע"ב [סוף עמוד ב'] ערבות שבו כו' ועמ"ש בביאור ע"פ זאת חנוכת המזבח. פי' בת' דשבת קנ"ב ב' רבות ס"פ האזינו. נשא ס"פ י"א גבי וישמרך.

[And see on the matter of "bound up in the bundle," etc., in the Gemara, chapter 2 of Chagigah (folio 12, end of side b): "Aravos, in which..." etc. And see what is written in the explanation on the verse "This is the dedication of the altar." The last chapter of Shabbos, folio 152, side b. Rabbah, end of Parshas Haazinu. Nasso, end of section 11, regarding "and guard you."

בקהלת רבה בפסוק מי יודע רוח בני האדם העולה. זח"א [זהר חלק א'] וירא ק"ו ב' תרומה קמ"ב סע"ב [סוף עמוד ב'] קע"ח סע"ב [סוף עמוד ב'] ויקרא כ"ה א' מצורע נ"ה א' אחרי ע"א ב'. בפרדס ערך צרור. במא"א [במאורי אור] אות צדיק ס"כ:]

In Koheles Rabbah, on the verse "Who knows the spirit of men that ascends." Zohar, Part I, Vayera, folio 106, side b; Terumah, folio 142, end of side b, [and] folio 178, end of side b; Vayikra, folio 25, side a; Metzora, folio 55, side a; Acharei, folio 71, side b. In the Pardes, the entry "Tzror" (bundle). In Me'orei Or, the letter Tzaddik, section 20.]

ב והארה והמשכה זו היא בחי' ריח כמ"ש והריחו ביראת ה'

2. And this illumination and drawing down is the level of scent (rei'ach), as it is written, "And his scenting shall be in the fear of Havayah."

והוא למשל כמו שהריח אינו עצמיות הדבר אלא הארה והמשכה ממנו כך הארה זו מתפשטת מאור א"ס ב"ה

It is, by way of analogy, like the scent, which is not the essence of the thing but an illumination and extension from it: so this illumination spreads forth from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

ונקרא מדה זו אריך אנפין כמ"ש אאריך אפי ותהלתי אחטם לך,

And this attribute is called Arich Anpin, as it is written, "I will lengthen My anger (a'arich api), and [for] My praise I will hold [it] back (echetom) for you";

כמ"ש באדרא דנשא [ק"ל ע"ב] לבעל החוטם אני מתפלל ולבעל החוטם אני מתחנן שהארה זו נקרא
בחינת חוטם והוא בחי' ריח והקב"ה נקרא בעל החוטם שהוא עצמיות ומקור ההארה המתפשטת ממנו

as is said in the Idra of Nasso [folio 130, side b]: "To the Master of the nose (chotem) I pray, and to the Master of the nose I make supplication"; for this illumination is called the level of the nose, and it is the level of scent. And the Holy One, blessed be He, is called the Master of the nose, for He is the essence and source of the illumination that spreads forth from Him.

והארה זו ארוכה מארץ מדה ומתפשטת ממקום גבוה מאד דהיינו א"ס ב"ה שהוא כלי גבול בבחי' מטה
מטה מאד מקום הגבול,

And this illumination is "longer than the earth in measure," and it spreads forth from a very high place, namely the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, who is without limit, into the level of the very, very low, the place of limitation.

[ואפ"ל [ואפשר לומר] שלכן פירשו ברכות במדבר ס"פ ה' אחטם לך לשון חותם כמו שימני כחותם שזהו
ענין המשכת האור למטה ועמ"ש מענין חותמו של הקב"ה אמת בביאור ע"פ אלה מסעי].

[And one can say that this is why they explained in Rabbah, Bamidbar, end of section 5, "echetom lach" as a term for a seal (chotam), as in "Set me as a seal"; for this is the drawing of the light downward. And see what is written on the matter of "The seal of the Holy One, blessed be He, is truth" in the explanation on the verse "These are the journeys."]

8 ולכן נקרא א"א אריכא דאנפין שמתארך בבחי' ריח הנ"ל להלביש הנשמה בבחינות מחשבה דבור
ומעשה המצות והתורה

Therefore Arich Anpin is called aricha de'anpin, "long of countenance," for it lengthens itself in the level of scent mentioned above, to clothe the soul in the levels of thought, speech and action of the mitzvos and the Torah.

[ועמ"ש מזה ע"פ אלה מסעי כו' בענין ירדן יריחו. וע' בזהר בלק דקפ"ו א' בריחא דלבושייכו כו' ומ"ש
סדי"ה ועתה יגדל נא כו'].

[And see what is written about this on the verse "These are the journeys," etc., on the matter of "the Jordan [at] Yericho." And see the Zohar, Balak, folio 186, side a: "By the scent of your garments," etc.; and what is written at the end of the discourse beginning "And now, please, let [the power of Ado-nai] be great," etc.]

9 והנה בחינת הלבושין הם נמשכים ע"י בחי' ימים שיש שס"ה ימים שהם שס"ה המשכות, כמו למשל שס"ה גידין שהדם והחיות היוצא מן הלב לכל האברים נמשך דרך הגידים [עמ"ש בד"ה לסוסתי בשיר השירים]

Now, the level of the garments is drawn down through the level of days: for there are 365 days, which are 365 drawings-down; as, by way of analogy, the 365 sinews, for the blood and the life-force that go out from the heart to all the limbs are drawn through the sinews [see what is written in the discourse beginning "To My mare," in Shir HaShirim],

שהם בחי' גבורות שצריך האדם התגברות להתגבר לאכפייא לסט"א [לסטרא אחרא] בג' בחי' אלו שיהיו כל בחי' אלו דהיינו מחשבתו ודבורו ומעשיו לעבודת ה' לבד.

and they are the level of gevuros (might); for a person needs a mighty effort (higabrus) to prevail, to subdue the sitra achra (the other side) in these three levels, so that all these levels, namely his thought, his speech and his actions, will be for the service of G-d alone.

[ועיין בזח"ג [בזהר חלק ג] פנחס (דף רמ"ט ע"ב) ע"פ משכו וקחו מאי משכו כמאן דמשיך מאתר אחרא לאתר דא משכו יומין עילאין לגבי יומין תתאין יומין עילאין אינון שס"ו כחשבון משכו כו' ע"ש.

[And see the Zohar, Part III, Pinchas (folio 249, side b), on the verse "Draw forth and take": "What is 'draw forth'? As one who draws from another place to this place: draw forth the supernal days toward the lower days. The supernal days are 366, the numerical value of mishchu (draw forth)," etc.; see there.

וע' בפרדס ערך ימי עולם ובזח"א [ובזהר חלק א] ויחי (דף רמ"ז ע"א) גבי שבעת ימים ושבעת ימים ובפ' מקץ (דר"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ובפ' בראשית (דנ"א סע"ב [סוף עמוד ב]) ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] ס"י קמ"א].

And see the Pardes, the entry "Yemei Olam" (days of the world); and the Zohar, Part I, Vayechi (folio 247, side a), regarding "seven days and seven days"; and in Parshas Miketz (folio 204, end of side b); and in Parshas Bereishis (folio 51, end of side b); and in Sefer Hadrass Melech, section 141.]

כללא דמילתא שישים האדם מחשבתו להתבונן אשר במחשבתו הקדושה ממשיך עליו מלמעלה בחינת לבוש להנשמה ולא שתהא כוונתו ע"מ [על מנת] לקבל פרס רק שע"י יוכלל באחד כנ"ל.

The upshot of the matter: a person should set his mind to contemplate that through his holy thought he draws upon himself, from above, the aspect of a garment for the soul; and his intention should not be in order to receive a reward, but only that through this he will be included in the One, as mentioned above.

10 ובוזה יהיה תמיד רצונו שלא ליפרד מאחדותו ית' ויתבונן ג"כ בזה לעו"ז [לעומת זה] דהיינו מחשבות רעות שהם לבושים טמאים להנשמה ולא כטעות הפתיים שקל בעיניהם לחשוב מחשבות חוץ מאחר שאינו למעשה כלל.

And in this his will should always be not to be separated from His unity, may He be blessed. And he should also contemplate this regarding the opposing side, namely evil thoughts, which are impure garments for the soul; and not as the error of the simple-minded, in whose eyes it is a light thing to think extraneous thoughts, since it does not come to action at all.

11 וגם אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ומכש"כ [ומכל שכן] הרהורים רעים [נ"א [נוסחא אחרת] בטלים] שאינם אפילו בכלל מחשבה רעה.

Also, our Sages, of blessed memory, said, "An evil thought, the Holy One, blessed be He, does not join to the deed"; and all the more so evil musings [another reading: idle], which are not even in the category of an evil thought.

אבל באמת לאמיתו המחשבה בעצמה הנה היא לבוש הטומאה שמלבישה ומקיפה להנשמה מראשה ועד רגלה ואינה יכולה להכלל באחדותו

But in very truth, the thought itself is a garment of impurity that clothes and surrounds the soul from its head to its foot, and [the soul] cannot be included in His unity.

ולכן יהיה בעיניו מחשבת חוץ כעבודת כוכבים היותר חמורה ממש מאחר שבזה נפרד מאחדותו ית' ויהיה ממארי דחושבנא לחשוב בכל יום ויום ממש כמה וכמה מחשבות שעברו בו ביום שהמחשבות הם לבושים כנ"ל.

Therefore an extraneous thought should be in his eyes like the most severe idolatry, literally, since through it he is separated from His unity, may He be blessed. And he should be one of the "masters of accounting" (marei d'chushbena), reckoning every single day, literally, how many thoughts passed through him that day; for the thoughts are garments, as mentioned above.

וזהו ימים יצרו ולא אחד בהם (בתלים ס"י קל"ט ט"ז)

This is [the meaning of] "Days were formed, and not one among them" (in Psalms, chapter 139, [verse] 16).

שאמר אדם הראשון אחר שאכל מעץ הדעת גלמי ראו עיניך. פי' שראיתי א"ע [את עצמו] ערום בלי לבוש כמו גולם כמ"ש כי עירום אנכי.

Adam, the first man, said [this] after he had eaten from the Tree of Knowledge: "Your eyes saw my unformed mass (golmi)." The meaning: I saw myself naked, without a garment, like a golem, as it is written, "For I am naked."

ואמר ימים יצרו. פי' שנתת לי ימים בחי' לכושין להלביש בהם הנשמה להמשיך על ידם בחי' אחד, אבל ולא אחד בהם פי' שאני הוא שלא המשכתי בהם בחי' אחד

And he said, "Days were formed": meaning, You gave me days, the aspect of garments in which to clothe the soul, to draw down through them the level of One; but "and not One (echad) in them": meaning, it is I who did not draw down the level of One into them.

(ועיין מענין הפסוק גלמי פי' דסנהדרין) (דלי"ח א') רבות בראשית (רפ"ח פכ"ד) תזריע פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] זח"א [זוהר חלק א'] בראשית (נ"ה ב') לך (ד"ז ע"ב).

(And see on the matter of the verse "my unformed mass," chapter 4 of Sanhedrin) (folio 38, side a); Rabbah, Bereishis (beginning of section 8; section 24); Tazria, section 14; Zohar, Part I, Bereishis (55b); Lech (folio 90, side b).

ימים יצרו וירא (צ"ט א') חיי (קכ"א ע"ב). ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם ויחי (דרכ"ד סע"א [סוף עמוד א'] דרל"ג ב'). [On] "Days were formed": Vayera (99a); Chayei (folio 121, side b). And in the Ramaz there. Vayechi (folio 224, end of side a; folio 233, side b).

וזהו בחי' מרגלים ששלח יהושע לרגל את יריחו דהיינו בחינת ריח הנ"ל לרגל ולהבחין בחי' הלבושין שמבחינת ריח הנ"ל (ועמ"ש בפי' חיי שרה בד"ה עיין בע"ח [בעץ חיים] שמ"ט פ"ה).

And this is the level of the spies whom Yehoshua sent to spy out Yericho, namely the level of scent (rei'ach) mentioned above: to spy out and to discern the garments that come from the level of scent mentioned above. (And see what is written in Parshas Chayei Sarah, in the discourse beginning [...]; see Etz Chaim, Sha'ar 49, chapter 5.)

ובחי' מרגלים ששלח משה לתור את ארץ כנען דהיינו לבחון את מהות אהוי"ר [אהבה ויראה]

And the level of the spies whom Moshe sent to scout out the land of Canaan is, namely, to examine the essential nature of love and awe.

וזוהו א"א אלא בבחי' משה בחי' חמה שהוא מחכמה כמאמרם ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרונם לברכה] פני משה כפני חמה ואינו שוה לכל נפש

And this is impossible except in the level of Moshe, the level of the sun (chamah), which is from Chochmah (wisdom), as [the Sages], of blessed memory, said, "The face of Moshe was like the face of the sun"; and it is not within the reach of every soul.

ולכן לא היה צווי ע"ז לכל אדם כמארוז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אני איני מצוה לך (ועיי' בסש"ב [בספר של בינונים] פרק י"ד)

Therefore there was no command about this for every person, as our Sages, of blessed memory, said, "I do not command you" (and see Sefer Shel Beinonim [Tanya], chapter 14);

משא"כ בחי' המרגלים ששלח יהושע יש לכל אדם לרגל ולחשוב שלא תהיה נשמתו ערומה בלי לבושין שהן מחשבות התורה והמצות כנ"ל

whereas [regarding] the level of the spies whom Yehoshua sent, every person must spy out and consider that his soul not be naked, without garments, which are the thoughts of the Torah and the mitzvos, as mentioned above.

(וברבות נזכר ענין וישלח יהושע ר"פ שלח. ברות ריש פרשה ב' המה היוצרים אלו המרגלים הה"ד [הדא הוא דכתיב] וישלח יהושע כו' זח"ב [זהר חלק ב'] ס"פ תרומה בספד"צ [בספרא דצניעותא] ספ"ד [ספרא דצניעותא] ח"ג [חלק ג'] אחרי) (ד"ס ע"ב ודס"ב ב')

(And in Rabbah the matter of "And Yehoshua sent" is mentioned at the beginning of Parshas Shelach. In Ruth [Rabbah], at the beginning of section 2: "They are the potters (hayotzrim): these are the spies, as it is written, 'And Yehoshua sent,'" etc. Zohar, Part II, end of Parshas Terumah, in the Sifra deTzniusa, end of chapter 4. Part III, Acharei) (folio 60, side b, and folio 62, side b);

פ' שלח (ק"ס ע"ב) וע' בשל"ה [בשני לוחות הברית] פ' בשלח (דף שי"ד ב') סד"ה אמנם יש מה שפ"י מאמר הזהר הנ"ל.

Parshas Shelach (folio 160, side b). And see in the Shelah, Parshas Beshalach (folio 314, side b), at the end of the passage beginning "However, there is," what he explained of the above-mentioned statement of the Zohar.

ואפשר לומר פ"י הרבות המה היוצרים ע"פ מ"ש למעלה שהם מרגלים לבחי' ימים יצרו

And one may say [that] the meaning of the Rabbah's "They are the potters (hayotzrim)" is according to what was written above: that they are spies for the level of "Days were formed (yutzaru),"

גם לבחינת וייצר ה' אלקים את האדם וייצר בשני יודין שפירשו ברכות בראשית ר"פ י"ד ב' יצירים
יצר טוב ויצר הרע וצ"ל היצה"ר [היצר הרע] כפוף ובטל ליצ"ט [ליצר טוב]

and also for the level of "And Havayah Elokim formed (vayyitzer) the man": vayyitzer with two yuds, which [the Sages] explained in Rabbah, Bereishis, beginning of section 14: two inclinations, the good inclination and the evil inclination. And the evil inclination must be bent and nullified before the good inclination;

ולכן אחד מן היודין נקוד ונרגש והשני נסתר רמז שחפץ ה' שיצה"ר [שיצר הרע] יהיה נכלל ביצ"ט [ביצר טוב] ונכפף לו. כ"כ [כל כך] הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' תזריע (דמ"ו ע"ב)

therefore one of the yuds is vocalized and sounded and the other is hidden, an allusion that G-d desires that the evil inclination be included in the good inclination and bow to it. So writes the Ramaz in Parshas Tazria (folio 46, side b).

והכנעה זו זהו ע"י שמירת המחשבה דבור ומעשה כמ"ש בבינונים וע"ז אמר המה היוצרים שהם המרגלים ושלוחים להבחין בחי' הלבושים דמחודומ"ע [דמחשבה דבור ומעשה].

And this subjugation comes through guarding thought, speech and action, as is written in [Sefer Shel] Beinonim. And of this it says, "They are the potters": they are the spies and emissaries to discern the garments of thought, speech and action.

ולפי פשוטו של הרבות דפי' המה היוצרים מלשון יוצר כלי חרש כמ"ש מרגלים חרש. י"ל [יש לומר] ע"פ מ"ש במא"א [במאורי אור] אות פ' סעי' [סעיף] נ'.

And according to the plain sense of the Rabbah, which explains "They are the potters" in the sense of a potter (yotzer) of earthenware vessels (cheres), as it is written, "spies, cheresh," it can be explained according to what is written in Me'orei Or, the letter Pei, section 50:

פכים קטנים שחזר עליהם יעקב הם ניצוצים שנפלו בשבירת הכלים מעולם התהו וידוע שע"י המצות מעלים הניצוצים הנ"ל שנפלו לשרשן וע"כ המה היוצרים כלים הנ"ל.

the small jugs for which Yaakov went back are sparks that fell in the breaking of the vessels from the World of Tohu; and it is known that through the mitzvos one raises to their root the aforementioned sparks that fell. Therefore "they are the potters" of those vessels.

12 וגם כמ"ש אנחנו החומר ואתה יוצרנו ועיין מזה ברבות כי תשא פמ"ו ועיין ברבות בראשית פי"ד [פרק

י"ד / פרשה י"ד] ע"פ ככלי יוצר וזהו המה היוצרים כו'

And also, as it is written, "We are the clay, and You are our Potter (yotzrenu)"; and see on this in Rabbah, Ki Sisa, section 46; and see in Rabbah, Bereishis, section 14, on the verse "like a potter's vessel." And this is "They are the potters," etc.

מיהו שם אמר ככלי חרס אין כתיב כאן אלא ככלי יוצר א"כ א"א לומר כן פי' מרגלים חרש. אך פי' חרש לשון מחשבה כמו אל תחרוש על רעך.

However, there it says, "It is not written here 'like an earthenware vessel (cheres),' but 'like a potter's vessel'"; if so, it is impossible to explain "spies, cheresh" this way. Rather, cheresh is a term for thought, as in "Do not devise (tacharosh) against your fellow."

היינו כי צריך להיות ממארי דחושבנא ולחשוב מחשבות להזהר בלבושי הנפש מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] שתהיינה בבחי' ריח ניחוח לה' כנ"ל.

That is, one must be of the "masters of accounting" and think thoughts, to take care with the garments of the soul, thought, speech and action, that they be in the level of "a pleasing scent to Havayah," as mentioned above.

13 ועמ"ש בד"ה על כן יאמרו המושלים בואו חשבון כו' גם חרש ענין שתיקה כדפרש"י [כדפירש רש"י /

כדפירוש רש"י] ע"ד מ"ש ברבות פ' וישב פי"ד ע"פ מאלמים אלומים משתוקיתא דאימא קמה וכן ברבות באסתר ע"פ אין אסתר מגדת. ישפה יש פה ושותק כו'

And see what is written in the discourse beginning "Therefore the rulers say: Come to Cheshbon," etc. Cheresh is also a term for silence, as Rashi explains, along the lines of what is said in Rabbah, Parshas Vayeshev, section 84, on "binding sheaves (me'almim alumim)": "The silence of the mother arose"; and likewise in Rabbah on Esther, on "Esther did not tell": "Yashfeh: yesh peh (there is a mouth), yet he is silent," etc.

ועיין בפ"י המשניות להרמב"ם [להרבי משה בן מימון] ספ"ק [סוף פרק קמא] דאבות על המשנה ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה:

And see the Rambam's Commentary on the Mishnah, end of the first chapter of Avos, on the mishnah, "I have found nothing better for the body than silence."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/18/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok